

Pilngraudu un to produktu izmantošana uzturā

Valsts Stendes
graudaugu selekcijas
institūta

pētniece, Mg. agr.
Solveiga Maļeckā

Saturs

- Graudu izmantošana tautsaimniecībā
- Graudu izmantošana pārtikā
  - diedzēšanai
  - vārīšanai
  - pilngraudu miltu un to produktu pagatavošanai
  - pārslu, putrainu un grūbu gatavošanai
  - dzērieniem un citiem produktiem

Graudu izmantošana

- Pārtikai
- Tehniskai un rūpnieciskai pārstrādei – spirta, bioetanola, cietes, auzu eļļas u.c. produktu ražošanai
- Lopbarībai
- Apkurei

Graudi pārtikai

Diedzēti graudi

- lieto bez piedevām
- gatavo salātus
- pievieno maizei u.c.

Vārīti pilngraudi

- izmanto otrajā ēdienā kā piedevu
- pievieno siltām un aukstām zupām
- gatavo salātus

Salāti no kailgraudu miežiem

- **saldie salāti** (kailgraudu mieži, rozīnes, rieksti, ogas, medus, citrona sula, olīveļļa)
- **sāļie salāti** (kailgraudu mieži, siers, paprika, gurķis, sēkliņas, citrona sula, olīveļļa, pipari)

Kailgraudu miežus uz 12 stundām iemērc ūdenī, tad 15 min vāra, sasedz un ļauj uzbriest. Atdzisušiem graudiem pievieno piedevas.

Gatavo pilngraudu miltus

- cep kviešu un rudzu pilngraudu maizi
- kailgraudu miežu, kailgraudu auzu un tritikāles miltus maizes izstrādājumiem var pievienot līdz 30%
- gatavo bezrauga mīklas izstrādājumus
  - sausmaizītes
  - cepumus un krekerus
  - keksus
  - vafeles
  - pankūkas
  - picas
  - makaronus

No pilngraudu miltiem

- vāra auzu ķīseli
- gatavo rudzu rupjjo miltu uzpūteni

leguvumi, cepot maizi mājās

- nesatur ražotāju piedevas (E vielas)
- var izmantot pilngraudu miltus
- izvēlamies taukvielas un piedevas

Gatavo pārslas, putrainimus un grūbas

- izmanto putru pagatavošanai
- izmanto brokastu maisījumos

Citi izmantošanas veidi

Dzērieniem

- Grauzdē un gatavo “graudu kafiju”
- Vāra auzu graudu tēju
- Gatavo auzu pienu

“Pūteļa”
jeb “Kama”
miltu gatavošanai

Diētisku produktu ražošanai

Funkcionālas pārtikas ražošanā – β -
glikānu, cietes un proteīna
koncentrātu ieguvei

Kāda ir patērētāja izvēle?

**Veselīga
pārtika**

**Produkta ārējais
izskats
jeb
tehnoloģiskā
vērtība**

Patērētāja izvēli nosaka

zināšanas

attieksme

piedāvājums

Paldies par uzmanību!

